

Meldprotocol voor leerplicht en RMC

voor scholen in het:
primair onderwijs;
(voortgezet) speciaal onderwijs;
voortgezet onderwijs;
beroepsonderwijs.

**Weet wat u te doen staat als het om verzuim,
vrijstelling of ander onderwijs gaat**

Regionaal Meld- en Coördinatiepunt

Inhoudsopgave

	Pag.
Introductie	3
Waarom dit meldprotocol?	4
Wat zegt de Leerplichtwet?	5
Administratieve afhandeling	6
Stap voor stap in actie 5-12 jaar	7
Stap voor stap in actie 12-18 jaar	8
Ziekteverzuim	9
Stroomdiagram ziekteverzuim	10
Tijdelijk een andere route	13
Stappen leerplichtambtenaar	14
Halt stroomschema	15
Proces-verbaal	16
Wanneer is verlof toegestaan	17
Verlofschema	18
Gewichtige omstandigheden	19
In welke situaties hoeven leerlingen niet naar school?	20
Startkwalificatie	22
Kwalificatieplicht	23
DUO verzuimloket	24
RMC	25
Adresgegevens	26
Afkortingenlijst	27

Net een dagje eerder op wintersport om de files voor te zijn? Er zijn altijd ouders die het proberen. Leerlingen die steevast te laat komen. Of ernstig spijbelgedrag als voorbode van voortijdig schoolverlaten. Schoolverzuim is er in verschillende soorten en maten. Ook uw school heeft er mee te maken. Maar wat zijn nu precies de regels? Wat mag, wat mag niet? Hoe voorkomt u dat leerlingen uitvallen en buiten beeld raken? Welke mogelijkheden zijn er voor vrijstelling? Mag een leerling een ander traject of andere vorm van onderwijs volgen? Wanneer kunt of moet u de leerplichtambtenaar of het Regionale Meld- en Coördinatiepunt (RMC) inschakelen en wat doet die er dan verder mee?

In dit meldprotocol voor scholen vindt u een praktisch antwoord op de vraag: wat te doen in welke situatie? Het vroegtijdig herkennen van problemen rondom verzuim begint immers bij u op school. Als betrokkene moet u daarom weten wat u te doen staat. Zo scheidt u duidelijkheid. Voor uzelf, voor leerlingen en hun ouders.

Niet vrijblijvend

Vrijblijvend is dit protocol niet. De regels die u aantreft vloeien direct voort uit geldende wet- en regelgeving. Scholen, leerplichtambtenaren en RMC-medewerkers, maar ook leerlingen en hun ouders hebben elk hun eigen taken en verantwoordelijkheden. Waar zij zich aan moeten houden staat in het protocol benoemd.

Waarom dit meldprotocol?

Gelijke monniken, gelijke kappen

Rechtsgelijkheid

Ongelijkheid in melden leidt tot onduidelijkheid. In de praktijk kan het ook tot een gevoel van willekeur leiden, of zelfs tot feitelijke rechtsongelijkheid. Om dit te voorkomen geeft dit protocol helderheid in de verantwoordelijkheid van de school. Maar ook op de vraag hoe en hoe snel de school verzuim moet melden, hoe een goede leerling- en verzuimregistratie eruit ziet voor zowel leerplichtigen als bovenleerplichtigen en hoe de school kan omgaan met verlofaanvragen.

Beter voorkomen dan genezen

Preventie en monitoren

Schoolverzuim blijkt maar al te vaak een symptoom van andere problemen. Verzuim kan dan een voorbode zijn van voortijdig schoolverlaten. Een snelle reactie op de situatie van de leerling is dan van groot belang. Dat vraagt om te beginnen om goede registratie. Pas dan wordt het probleem inzichtelijk voor hulpverleners en kunnen betrokkenen gerichte aandacht besteden aan de mogelijke oorzaken. Scholen moeten hiervoor samenwerken met: ouders, gemeente (sociaal team), GGD, Samenwerkingsverband van school, leerplichtambtenaar en eventuele hulpverlening. Met duidelijke afspraken gaat dat lukken!

Samenwerken en aanpakken

Repressie en handhaving

De leerplichtambtenaar heeft vanuit het Openbaar Ministerie de opdracht om de Leerplichtwet te handhaven. De gemeente heeft hem of haar hiervoor aangesteld. Toch kan de leerplichtambtenaar zijn werk niet doen zonder goede informatie van scholen en hulpverleningsinstanties. De scholen moeten dan wel weten om welke informatie het gaat. De richtlijnen daarvoor staan in dit protocol.

De leerplichtambtenaar vervult een schakelrol bij de aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Zijn belangrijkste doel is de leerling weer terug naar school te krijgen. Het stadium vóór strafvervolgning is hierbij het belangrijkste.

De rollen zijn als volgt verdeeld:

- **ouders** schrijven hun kind in bij een school en zorgen ervoor dat het die school ook bezoekt volgens het lesrooster;
- **de school** voert een verzuim- en zorgbeleid dat gericht is op preventie en toezicht;
- **de gemeente** stelt voldoende leerplichtambtenaren aan en zorgt voor een leerplichtregistratiesysteem;
- **Sociaal Team Jeugd** ondersteund bij complexe hulpvragen.

Wat zegt de Leerplichtwet?

De Leerplichtwet in het kort

Volgens de Leerplichtwet hebben leerlingen niet alleen recht op onderwijs, ze hebben ook de plicht er gebruik van te maken. Ouders of verzorgers hebben de taak om te zorgen dat de jongere naar school gaat. En het uitgangspunt van de wet is eenvoudig: *alle ongeoorloofd verzuim is strafbaar.*

Voor de school gelden de volgende vuistregels:

- De school is verplicht de leerplichtambtenaar in te schakelen als een leerling zonder geldige reden lessen mist (zie schema op blz. 7 en 8: verzuim, wat nu?)
- De school informeert de Jeugdgezondheidszorg en/of leerplichtambtenaar bij zorgwekkend ziekteverzuim of ziekteverzuim waaraan door school wordt getwijfeld (blz. 7 en 8)
- De school controleert de aanwezigheid van de leerlingen. Wanneer een leerling zonder reden afwezig is, wordt zo snel mogelijk contact opgenomen met de leerling en zijn ouders of verzorgers. Als blijkt dat er sprake is van vermoedelijk ongeoorloofd verzuim, dient de school actie te ondernemen om dit probleem op te lossen.
- De school moet zich houden aan de Leerplichtwet om te zorgen dat de leerling de school zonder onderbrekingen doorloopt en zijn diploma haalt. Zo heeft de leerling de beste start op de arbeidsmarkt.

Kwalificatieplicht

Jongeren tot 18 jaar zijn leerplichtig wanneer zij geen startkwalificatie hebben. Een startkwalificatie is een HAVO, VWO of MBO 2 diploma. Jongeren moeten een volledig onderwijsprogramma volgen dat gericht is op het halen van een startkwalificatie. Dit kan volledig dagonderwijs zijn, maar ook een combinatie van leren en werken via de beroepsbegeleidende leerweg in het MBO (kwalificerende leerlicht).

Uitzondering zijn de jongeren die in het bezit zijn van een getuigschrift of een schooldiploma praktijkonderwijs en jongeren die een school voor voortgezet speciaal onderwijs (uitstroomprofiel dagbesteding of arbeidsmarkt) hebben bezocht. Zij zijn vrijgesteld van de kwalificatieplicht.

Leerplichtregistratie

De ouders hebben de verantwoordelijkheid om jongeren op een school in te schrijven.

Een goed inzicht is alleen te verkrijgen met een volledige en actuele leerplichtregistratie. De gemeente moet in kaart hebben welke jongeren niet op een school staan ingeschreven. Als dit het geval is dan gaat het om vermoedelijk 'absoluut schoolverzuim'. Wat de verplichtingen van de school volgens de wet zijn, staat in het volgende schema.

Administratieve afhandeling

Vraag	Antwoord	Wettelijke grond
Wie worden ingeschreven in de leerplicht- en RMC-administratie?	Alle leerlingen tussen 5 en 23 jaar. 4-jarigen zijn niet leerplichtig maar het is wenselijk dat ze wel worden ingeschreven. Leerlingen zonder startkwalificatie tot 23 jaar blijven geregistreerd.	LPW 1969 - Wet Voorgezet onderwijs - Wet Educatie en Beroepsonderwijs - Wet Expertisecentrum RMC wet
Wie zijn daarvoor verantwoordelijk?	De ouders, waarna directies van scholen in- en uitschrijvingen en mutaties binnen 7 dagen melden bij de gemeente en vanaf 18 jaar bij de RMC-coördinator.	Als boven.
Wanneer mogen leerlingen worden in- en uitgeschreven?	- Een leerling mag worden uitgeschreven wanneer een bewijs van inschrijving van een andere school wordt overlegd. - Bij aantoonbaar recht op vrijstelling van de inschrijfplicht; - Op verzoek van ouders.	LPW 1969, art 10. Bekostigingsbesluiten
Hoe moeten mutaties worden doorgegeven?	In- en uitschrijvingen en mutaties moeten binnen 7 dagen worden doorgegeven aan Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Jaarlijkse in- en uitschrijvingen moeten vergezeld gaan van diploma, startkwalificatie en vervolgopleiding, eventueel in combinatie met werk.	- LPW 1969 - Wet Voorgezet onderwijs - Wet Educatie en Beroepsonderwijs - Wet Expertisecentrum - RMC wet - Art 40 en 63 Wet Primair onderwijs
Waar en wanneer moeten bijzondere trajecten of het volgen van ander onderwijs worden gemeld?	Vooraf is er overleg. Soms is wettelijk toestemming nodig van de leerplichtambtenaar. Zie schema 'Bijzondere trajecten (blz. 13)'. Zie schema 'Bijzondere trajecten (blz. 13)'.	LPW 1969, lokaal beleid
Moet een schorsing worden gemeld?	Een schorsing langer dan één dag moet worden gemeld aan de onderwijsinspectie. Het is wenselijk dat de leerplichtambtenaar van elke schorsing per mail op de hoogte wordt gebracht. Schorsen kan voor maximaal 5 schooldagen.	LPW 1969, Artikel 18, WPO, WEC, WVO en WEB
Een leerling van school verwijderen, hoe gaat dat in z'n werk?	Het bevoegd gezag kan besluiten tot definitieve verwijdering nadat deze de leerling en diens ouders, voogden of verzorgers, in de gelegenheid heeft gesteld hierover te worden gehoord. In het voortgezet onderwijs mag een leerling niet worden verwijderd gedurende het schooljaar vanwege slechte schoolprestaties. Het is wenselijk dat de leerplichtambtenaar van elke verwijdering per mail op de hoogte wordt gebracht.	Inrichtingsbesluit VO artikel 13 schorsen, artikel 14 verwijderen
Hoe verloopt de melding bij een leerling die voortijdig met zijn opleiding stopt?	Voortijdig schoolverlaters van het ROC, het (V)SO, het VO, het PO en van de vakschool moeten worden aangemeld bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente en vanaf 18 jaar bij de RMC-coördinator.	- Leerplichtwet 1969 - Wet Voorgezet onderwijs - Wet Educatie en Beroepsonderwijs - Wet Expertisecentrum - RMC wet

Stap voor stap in actie 5-12 jaar

Aanpak van ongeoorloofd schoolverzuim

Verzuim is 'het niet geregeld deelnemen aan onderwijs of praktijkactiviteiten (waaronder ook externe stage)'. Dat komt in vele soorten en maten voor. De wet maakt onderscheid tussen verschillende soorten verzuim. En voor leerlingen jonger dan twaalf jaar worden vaak andere acties ondernomen dan voor jongeren die ouder zijn dan twaalf. Kijk in het schema "Verzuim, wat nu?" wat u te doen staat.

Verzuim, Wat nu? – Leerlingen onder de 12 jaar

Alleen ouders/verzorgers zijn verantwoordelijk voor het

Soort verzuim?	Wat doet de school?	Wat doet de leerplichtambtenaar?
Ongeoorloofd verzuim <i>(Te laat komen / spijbelen)</i>	4-8-12 regeling: - 4x te laat/spijbelen: contact met ouders - 8x te laat/spijbelen: gesprek op school met ouders - 12x te laat/spijbelen: melden bij leerplichtambtenaar.	Registreert, voert een waarschuwingsgesprek en/of stuurt een waarschuwingsbrief.
Ongeoorloofd verzuim: de leerling verzuimd meer dan 2 dagen	Registreert en meldt via DUO aan de leerplichtambtenaar.	Registreert, spreekt ouder(s) en geeft een schriftelijke waarschuwing.
Ongeoorloofd verzuim: de leerling blijft na de schriftelijke waarschuwing verzuimen	Registreert en meldt via DUO aan de leerplichtambtenaar.	Registreert, onderzoekt en maakt zonodig proces-verbaal op tegen ouder.
Luxe verzuim¹: verzuim zonder toestemming vanwege vakantie of familieomstandigheden (al vanaf 1 dagdeel)	Registreert en meldt via DUO aan de leerplichtambtenaar. Bij dubieuze ziekmelding direct de leerplichtambtenaar telefonisch informeren. In verband met bewijsvoering (huisbezoek).	Registreert, onderzoekt en maakt proces-verbaal op. Sanctie Openbaar Ministerie: €100 per kind per dag.
Zorgwekkend (ziekte)verzuim: Verzuim waarbij zorgen zijn over de leerling of ziekteverzuim waaraan door school wordt getwijfeld	Registreert, meldt via DUO aan leerplichtambtenaar. Actie volgens eigen verzuimplan zoals: gesprekken met ouders, inzet van hulpverlening, inzet schoolarts, inzet CJG, inzet leerplichtambtenaar. Indien nodig organiseren van een zorgoverleg op school.	Overlegt met school over verzuimplan. Eventueel overleg met schoolarts en hulpverlening. Registreert, nodigt ouders eventueel uit voor gesprek. Maakt in het uiterste geval proces-verbaal op.

¹ Bij ziekmelding waarvan vermoedt wordt dat het gezin op vakantie is gegaan, direct telefonisch melden, zodat de leerplichtambtenaar direct op huisbezoek kan gaan. Dit is belangrijk voor de bewijsvoering.

Stap voor stap in actie 12-18 jaar

Verzuim, wat nu? – Leerlingen van 12 jaar t/m 17 jaar

Ouders en leerling zijn verantwoordelijk voor het schoolverzuim.

Soort verzuim?	Wat doet de school?	Wat doet de leerplichtambtenaar?
Ongeoorloofd verzuim (Te laat komen / spijbelen)	Halt 4-8-12-16 regeling: - 4x te laat/spijbelen: contact met leerling - 6x te laat/spijbelen: contact met leerling en ouders - 12x te laat/spijbelen: melden bij leerplichtambtenaar	Registreert en nodigt na 9x ouders en leerling uit voor een gesprek en geeft schriftelijk waarschuwing. Vanaf 16 keer te laat komen/spijbelen aanbod Halt-procedure, anders proces-verbaal.
Ongeoorloofd verzuim: de leerling verzuimd meer dan 16 uur in 4 weken (wettelijk verzuim)	Registreert en meldt via DUO aan de leerplichtambtenaar.	Registreert, spreekt ouder(s) en leerling en geeft een schriftelijke waarschuwing.
Ongeoorloofd verzuim: de leerling blijft na de schriftelijke waarschuwing verzuimen	Registreert en meldt via DUO aan de leerplichtambtenaar.	Registreert, onderzoekt en maakt zonodig proces-verbaal op tegen ouder en leerling.
Luxe verzuim²: verzuim zonder toestemming vanwege vakantie of familieomstandigheden (al vanaf 1 lesuur)	Registreert en meldt via DUO aan de leerplichtambtenaar. Bij dubieuze ziekmelding direct de leerplichtambtenaar telefonisch informeren. In verband met bewijsvoering (huisbezoek).	Registreert, onderzoekt en maakt proces-verbaal op tegen ouder. Sanctie Openbaar Ministerie: €100 per kind per dag.
Zorgwekkend (ziekte)verzuim: Verzuim waarbij zorgen zijn over de leerling of ziekteverzuim waaraan door school wordt getwijfeld	Registreert, meldt via DUO aan leerplichtambtenaar. Actie volgens eigen verzuimplan zoals: gesprekken met ouders, inzet van hulpverlening, inzet schoolarts, inzet CJG, inzet leerplichtambtenaar. Indien nodig organiseren van een zorgoverleg op school.	Overlegt met school over verzuimplan. Eventueel overleg met schoolarts en hulpverlening. Registreert, nodigt ouders eventueel uit voor gesprek. Maakt in het uiterste geval proces-verbaal op.
Verzuim jongeren 18 tot 23 jaar	Een bovenleerplichtige na een maand verzuim direct melden aan de RMC-coördinator.	Actie RMC-trajectbegeleiding

² Bij ziekmelding waarvan vermoedt wordt dat het gezin op vakantie is gegaan, direct telefonisch melden, zodat de leerplichtambtenaar direct op huisbezoek kan gaan. Dit is belangrijk voor de bewijsvoering.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim:

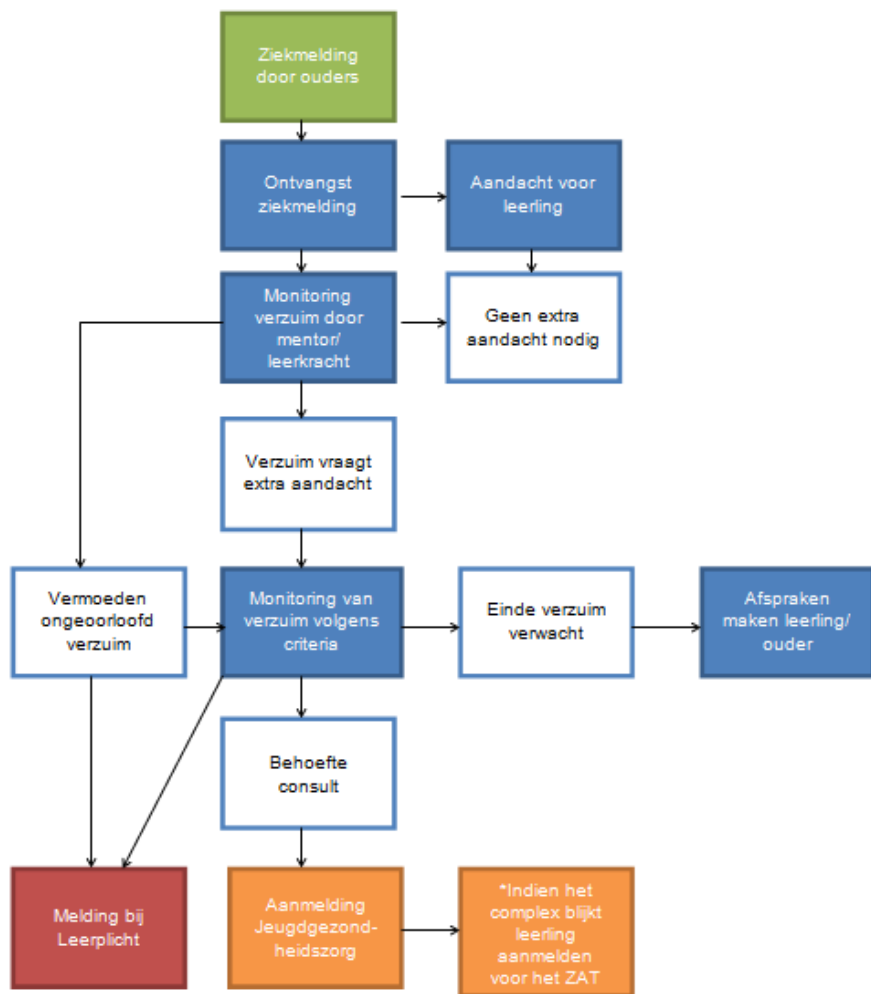
Ouders moeten binnen twee dagen na aanvang van het ziekteverzuim de schooldirecteur hiervan op de hoogte stellen (artikel 12 LPW).

Als school (mentor/verzuim- zorgcoördinator etc.) langdurig of frequent ziekteverzuim signaleert voert deze altijd een verzuimgesprek met de leerling en/of ouders. De school neemt dit op in het ziekteverzuimbeleid van de school. Op die manier laat de school betrokkenheid merken. Het doel van het gesprek is om te bezien op welke wijze het volgen van onderwijs hervat kan worden en of er eventueel andere problemen zijn die om een oplossing vragen.

Zie verder pagina 11 met betrekking tot de afzonderlijke criteria om de schoolarts/verpleegkundige en/of de leerplichtambtenaar te betrekken.

Stroomdiagram ziekteverzuim

Stroomdiagram voor school t.a.v. aanpak ziekteverzuim door school

De ouders doen een ziekmelding;

De school ontvangt de melding. Zij geeft aandacht aan de zieke leerling, ook bij terugkeer. Indien de leerling langdurig of in korte tijd frequent verzuimt wegens ziekte vindt er een verzuimgesprek plaats.

Mochten de zorgen zo groot zijn dat meer ondersteuning gewenst is of als er twijfel is ontstaan over de geoorlooftheid van het verzuim dan vindt melding en/of overleg met Leerplicht plaats.

Dit gesprek kan aanleiding zijn om een consult bij de Jeugdgezondheidszorg te vragen. Ook kan besloten worden iets langer te wachten. Als vervolgens het verzuim blijft plaatsvinden wordt alsnog doorverwezen.

In deze richtlijn worden in het stroomdiagram één voor één de stappen genoemd, die genomen worden vanaf de ziekmelding door de leerling/ ouders:

- Ontvangst ziekmelding door school;
- Monitoring van verzuim door de mentor/ leerkracht;
- Bij veel verzuim Jeugdgezondheidszorg/ Leerplicht inschakelen.

Criterium voor inschakelen Jeugdgezondheidszorg:

Wanneer zal de school verwijzen naar de Jeugdgezondheidszorg?

Aanmelding bij de Jeugdgezondheidszorg vindt door de school in de regel plaats als het verzuimgesprek daartoe aanleiding geeft dan wel als aan een van de volgende criteria voor frequent of langdurig ziekteverzuim wordt voldaan:

- De leerling is langer dan vijftien schooldagen achtereenvolgend ziek gemeld. Aanmelding vindt dus plaats vanaf de 16 de ziekte dag of
- De leerling meldt zich meer dan drie keer ziek gedurende drie maanden. Aanmelding vindt dus plaats als de leerling zich voor de 4 de keer ziek meldt of ziek naar huis gaat of
- Wanneer er bij de school sprake is van twijfel over de legitimiteit van ziekmelding

Tevens dient dan melding bij leerplicht te worden gedaan.

Criteria voor scholen om te melden bij leerplicht:

- Redenen om te twifelen over de legitimiteit van de ziekmelding;
- De jeugdige wordt altijd op een bepaalde dag ziek gemeld;
- De ziekmelding gebeurt achteraf, te laat, door de leerling zelf of op onjuiste wijze (bijvoorbeeld via de mail);
- Er worden allerlei vage redenen (hoofdpijn, buikpijn) aangegeven als reden voor ziekmelding;
- De jeugdige is gesignaleerd buiten school zonder ziekteverschijnselen;
- De jeugdige is niet meer gemotiveerd voor school. De jeugdige is 80 uur ziek gemeld. Dit kunnen aaneengesloten uren zijn of uren opgebouwd gedurende het schooljaar.

Bron: Richtlijn zorgwekkend ziekteverzuim GGD Hollands Midden

Veilig Thuis (voorheen AMK)

Als u zich ernstige zorgen maakt over een leerplichtige en/of de gezinssituatie waarbij hulpverlening gemeden wordt, neemt u contact op met Veilig Thuis.

Tijdelijk een andere route?

Bijzondere trajecten voor leerlingen die ingeschreven blijven op school

Voor kleuters is het soms te zwaar om volledig dagonderwijs te volgen. Voor oudere leerlingen kan het nodig zijn om vanwege leer- of gedragsproblemen tijdelijk naar een voorziening buiten school te gaan. In andere gevallen wordt ervoor gekozen dat een leerling een tijdlang niet de gewone lessen volgt, maar op een voorziening van school geplaatst wordt. Het streven is wel dat een leerling uiteindelijk weer het gewone schoolrooster volgt. Daarom blijft hij of zij in onderstaande gevallen ingeschreven op school.

Bijzondere trajecten

Wie?	Welke situatie?	Wat doet de school?	Wat doet de leerplichtambtenaar?
5-jarigen	<ul style="list-style-type: none"> - Bij overbelasting vrijstelling van schoolbezoek van maximaal 5 uur per week. Ouders melden aan de directeur. - Uit te breiden tot 10 uur. - Niet bedoeld om een weekend/vakantie uit te breiden. 	<ul style="list-style-type: none"> - Eerste 5 uur per week de directeur registreert. - Meer dan 5 uur per week tot maximaal 10 uur per week de directeur beslist. 	Niets.
Leerlingen tussen 12 en 18 jaar oud die naar een voorziening buiten school moeten wegens bijv. gedrag, schoolangst, nader onderzoek ivm mogelijke aanvraag ToeLaatbaarheidsVerklaring (TLV nodig voor instroom VSO)	- verwijzing naar een time-out voorziening zoals bijvoorbeeld Onderwijs Opvang Voorziening (OOV).	School meldt aan via het Onderwijsloket, en blijft verantwoordelijk.	Leerplichtambtenaar is/wordt betrokken.
Leerlingen 5-18 jaar met een zorgvraag	Bij andere: <ul style="list-style-type: none"> -onderwijsbehoefte -ondersteuning -hulpverlening 	Organiseert een flexzat, met o.a. ouders, jongere, school, Samenwerkingsverband, schoolverpleegkundige, leerplichtambtenaar.	Leerplichtambtenaar is/wordt betrokken.
Leerlingen 5-18 jaar zonder dagelijks onderwijs	Leerling zit thuis ivm bijv. ziekte/psychische problematiek. Leerling is verwijderd van school.	School meldt bij DUO en Onderwijsloket van het Samenwerkingsverband.	Leerplichtambtenaar is/wordt betrokken.

Stappen leerplichtambtenaar

Stappen leerplichtambtenaar

verzuimgesprek

Na een DUO-verzuimmelding van school volgt een gesprek met leerling/ouder over het verzuim en de oorzaak hiervan. Hierbij worden afspraken gemaakt ter voorkoming van nieuw verzuim. Deze worden schriftelijk in een officiële waarschuwing vastgelegd en verstuurd naar ouders/verzorgers en school.

Na 2^e melding in eerste aanleg verwijzen naar Halt. Indien er sprake is van (te)veel ongeoorloofd verzuim en/of (te)grote zorg wordt proces-verbaal opgemaakt.

Halt-procedure

De Halt-verwijzing is door het Openbaar Ministerie voor te laat komen en spijbelen in het leven geroepen om ongeoorloofd schoolverzuim in een vroegtijdig stadium te laten stoppen.

De Halt-procedure is bedoeld voor jongeren van 12 tot en met 17 jaar. Zij krijgen deze procedure aangeboden als alternatief voor een proces-verbaal. De leerling en één van de ouders/verzorgers dienen toestemming te verlenen voor de Halt-procedure.

Als de leerling bij Halt is aangemeld wordt hij of zij op korte termijn opgeroepen. Bij voorkeur binnen twee weken. Als de jongere de Halt-procedure goed doorloopt vinden geen verdere stappen plaats.

Als de Halt-procedure door leerling en/of ouder/verzorger wordt geweigerd of niet positief wordt afgerond, wordt er een proces-verbaal opgemaakt.

SPIJBELEN EN/OF TE LAAT KOMEN **LEERLING (12 T/M 17 JAAR) SPIJBELT EN/OF KOMT TE LAAT**

NA 4 KEER

- SANCTIE SCHOOL
- SCHOOL HEEFT GESPREK MET LEERLING

NA 8 KEER

- SANCTIE SCHOOL
- SCHOOL HEEFT GESPREK MET LEERLING + OUDERS

NA 12 KEER

- SANCTIE SCHOOL
- SCHOOL INFORMEERT LEERLING + OUDERS OVER MELDING BIJ LEERPLICHT
- SCHOOL MELDT LEERLING BIJ LEERPLICHT (DUO)
- SCHOOL MELDT AAN LEERPLICHT: VERZUIMVERZICHT (PER MAIL)

- LEERPLICHT HEEFT WAARSCHUWINGSGESPREK EN/OF
- LEERPLICHT STUURT WAARSCHUWINGSBRIEF

NA 16 KEER

- SANCTIE SCHOOL
- SCHOOL INFORMEERT LEERLING + OUDERS OVER MELDING BIJ LEERPLICHT
- SCHOOL MELDT LEERLING BIJ LEERPLICHT
- SCHOOL MELDT AAN LEERPLICHT: VERZUIMVERZICHT

- LEERPLICHT BEPAALT OF LEERLING NAAR HALT KAN
- LEERPLICHT STUURT VERKORT PV NAAR HALT
- LEERPLICHT MELDT AAN HALT: AANTAL UREN VERZUIM EN AANTAL KEREN TE LAAT
- LEERPLICHT KOPPELT TERUG AAN SCHOOL

Het proces-verbaal

Er wordt proces-verbaal opgemaakt indien er sprake is van:

- (te)veel ongeoorloofd verzuim en/of (te)grote zorg;
- een negatief terug gemelde Halt-verwijzing;
- luxe verzuim (alleen tegen ouder/verzorger).

Routing

De leerplichtambtenaar dient een proces-verbaal in bij het Openbaar Ministerie (OM). Mogelijke vervolgstappen kunnen zijn:

- op zitting komen bij Officier van Justitie;
- dagvaarding ter terechtzitting bij de kantonrechter;
- bij luxe verzuim geldboete voor ouders.

De Raad voor de Kinderbescherming ontvangt bij opmaken van een proces-verbaal tegen een jongere ouder dan twaalf jaar een afschrift van dit proces-verbaal en geeft een strafadvies (al dan niet na nader onderzoek).

Mogelijke straffen zijn:

- een taakstraf (al dan niet voorwaardelijk);
- en/of gedwongen hulpverlening (Jeugdclassering).

Wanneer is verlof toegestaan

Geoorloofd verzuim (verlof)

Leerlingen horen de onderwijsinstelling volgens het voor die leerling vastgestelde praktijk- of lesrooster te bezoeken. Toch zijn er situaties mogelijk waarbij ouders toestemming kunnen krijgen om hun kind geoorloofd te laten verzuimen. Deze situaties dienen getoetst te worden aan de Leerplichtwet.

Alle verlof dient aangevraagd te worden bij de directeur van de school.

Indien de aanvraag meer dan 10 aaneengesloten schooldagen omvat, beslist de leerplichtambtenaar. De directeur stuurt in dat geval de verlofaanvraag direct door naar de leerplichtambtenaar.

Een verlofaanvraag moet, wanneer dat redelijkerwijs mogelijk is, 8 weken van te voren schriftelijk bij de directeur van de school worden ingediend middels het formulier 'aanvraag verlof' van school. Indien uit de aanvraag blijkt dat er kinderen uit hetzelfde gezin op diverse scholen zitten, dient overleg tussen deze scholen plaats te vinden alvorens door de directie een (gezamenlijk) besluit wordt genomen.

In het schema hieronder staat wanneer de school verlof mag verlenen. In het kader van uniformiteit is het wenselijk dat de directeur in geval van gezinnen met kinderen op verschillende scholen, met de directeur(en) van de betreffende scholen overlegd alvorens een besluit te nemen. Daarnaast is er altijd gelegenheid om met de leerplichtambtenaar te overleggen.

Verlofschema

	Periode	Hoe aanvragen?	Indien en bij	Besliss er	Maar alleen in deze gevallen	Beroep en bezwaar indienen
Vakantie-verlof	Eénmalig maximaal 10 aaneengesloten schooldag en per schooljaar.	Formulier 'vrijstelling schoolbezoek vakantie buiten schoolvakanties' met werkgeversverklaring. Minimaal 8 weken van tevoren.	Directeur	Directeur	a. Indien vanwege de specifieke aard van het beroep van één van de ouders vakantie in een schoolvakantie niet mogelijk is; Verdere voorwaarden onderaan deze pagina. b. Het verlof is bestemd voor de enige gezamenlijke gezinsvakantie in dat schooljaar; c. Het verlof valt niet in de eerste 2 weken van het schooljaar.	Een bezwaarschrift gericht aan de directie van de school.
Gewichtige omstandigheden	Tot 10 schooldag en per schooljaar. Meer dan 10 dagen	Formulier vrijstelling schoolbezoek andere gewichtige omstandigheden.	Directeur	LPA	Huwelijk, jubilea, verhuizing e.d. zie lijst gewichtige omstandigheden.	Een bezwaarschrift gericht aan de directie.
Andere gewichtige omstandigheden	Tot 10 schooldag en per schooljaar. Meer dan 10 schooldag en per schooljaar.		Directeur	Directeur LPA	Acuut externe omstandigheden die buiten de wil of invloed sfeer van de ouders of leerlingen zijn gelegen. Dit ter beoordeling van de directeur of leerplichtambtenaar.	Aanpassen zie boven.

Bij het begrip "specifieke aard van het beroep" dient met name te worden gedacht aan seizoensgebonden werkzaamheden, resp. werkzaamheden in bedrijfstakken die een piekdrukte kennen, waardoor het voor het gezin feitelijk onmogelijk is om in die periode een vakantie op te nemen. Het moet redelijkerwijs voorzien zijn (en/of worden aangetoond) dat een vakantie in de schoolvakanties tot onoverkomelijke bedrijfsseconomische problemen zal leiden. Slechts het gegeven dat gedurende de schoolvakanties een belangrijk deel van de omzet wordt behaald is onvoldoende.

De verlofaanvraag dient verzegeld te worden van een werkgeversverklaring waaruit blijkt dat in dat schooljaar geen verlof binnen de schoolvakanties mogelijk is.

Gewichtige omstandigheden

In deze situatie **kan** verlof worden verleend:

- Voor verhuizing: maximaal 1 schooldag
- Voor het voldoen aan wettelijke verplichtingen, voor zover dit niet buiten de lesuren kan geschieden: geen maximale termijn
- Voor het bijwonen van de huwelijksvoltrekking van bloed- of aanverwant tot en met de 3e graad; in Nederland maximaal 1-2 schooldagen en in het buitenland maximaal 5 schooldagen. Soort bewijs: trouwkaart (indien twijfelachtig kopie trouwakte)
- Bij ernstige levensbedreigende ziekte zonder uitzicht op herstel van bloed- of aanverwant tot en met de 3e graad: geen maximale termijn Soort bewijs: doktersverklaring waar ernstige ziekte uit blijkt
- Bij overlijden van bloed- of aanverwant; in de 1e graad maximaal 5 schooldagen in de 2e graad maximaal 2 schooldagen in de 3e en de 4e graad maximaal 1 schooldag. In het buitenland: 1e t/m 4e graad maximaal 5 schooldagen. Soort bewijs: rouwkaart (indien twijfelachtig akte van overlijden)
- Bij 25, 40 of 50 jarig ambtsjubileum en het 12 ½, 25, 40, 50 en 60 jarig huwelijksjubileum van ouder(s)/verzorger(s) of grootouders: maximaal 1 schooldag

In de volgende gevallen wordt zeker **geen** extra verlof gegeven:

- Familiebezoek in het buitenland
- Goedkope tickets in het laagseizoen
- Omdat de tickets al gekocht zijn of omdat er geen tickets meer zijn in de vakantieperiode
- Vakantiespreiding
- Verlof voor een kind, omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn
- Eerder vertrek of latere terugkomst in verband met verkeersdrukte
- Samen reizen/in konvooi rijden
- Kroonjaren

Religieuze feestdagen

Ouders die gebruik willen maken van verlof in verband met godsdienstige of levensovertuiging verbonden verplichtingen dienen dit minimaal **2 dagen** van tevoren te melden bij de directeur van de school.

Voor het toekennen dient de religieuze kalender te worden gevolgd. Hierbij moet gedacht worden aan bijv. Suikerfeest en Offerfeest. Voor religieuze feestdagen wordt **1 dag** verlof gehanteerd.

In welke situaties hoeven leerlingen niet naar school?

Vrijstelling van inschrijving en schoolbezoek

Er blijven altijd situaties denkbaar waarin leerlingen kunnen worden vrijgesteld de school volgens het vastgestelde lesrooster te bezoeken. Maar mag u ze dan ook uitschrijven? De uitzonderingen die de regel bevestigen, vindt u in onderstaande tabel.

Vrijstelling en uitschrijven

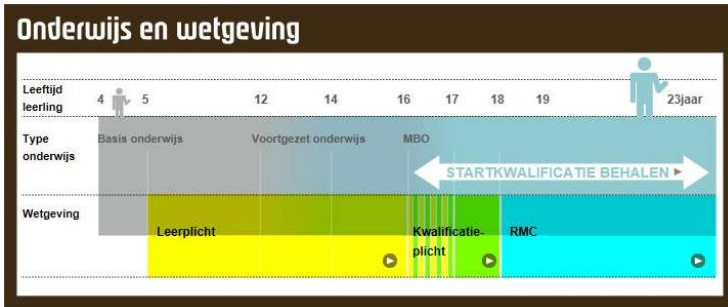
Wie?	Wanneer?	Hoe?	Uitschrijven of niet?	Art.
Leerlingen die tenminste de leeftijd van 14 jaar hebben bereikt	Wanneer de leerling niet geschikt is om volledig dagonderwijs aan een VO-school te volgen.	Ouders/verzorgers dienen een verzoek in met een plan van aanpak. De leerplichtambtenaar beoordeelt de aanvraag.	De leerling blijft ingeschreven op de school.	3a
Leerlingen in het laatste jaar van de leerplicht	Wanneer een leerling niet geschikt is volledig dagonderwijs aan een VO-school te volgen kan de leerling ingeschreven worden op een MBO-school (Entree opleiding)	Ouders/verzorgers dienen een verzoek in. De leerling wordt ingeschreven op een MBO-school. De leerplichtambtenaar beoordeelt de aanvraag.	De leerling wordt ingeschreven op de instelling.	3b
Kwalificatieplichtige leerlingen.	Wanneer de ouders vrijstelling willen voor de leerling om ander onderwijs te kunnen volgen.	Ouders/verzorgers dienen vooraf schriftelijk een verzoek in. Zij moeten aantonen dat de leerling op andere wijze voldoende onderwijs geniet. De leerplichtambtenaar beoordeelt de aanvraag.	School schrijft uit na de verleende vrijstelling.	15

<p>Leerlingen van 5 t/m 17 jaar</p>	<p>Als een leerling wegens lichamelijk of psychisch omstandigheden ongeschikt is om een school te bezoeken.</p>	<p>Ouders/verzorgers dienen een verzoek in bij de leerplichtambtenaar. De vrijstelling wordt beoordeeld door een GGD-arts. Ouders dienen medische informatie naar de GGD-arts te sturen. De GGD-arts adviseert de leerplichtambtenaar. Alvorens de vrijstelling af te geven dient de casus te worden overleg met het Samenwerkingsverband PO of VO. Bij een positief advies wordt de vrijstelling verleend.</p>	<p>De leerling hoeft niet ingeschreven te worden na de verleende vrijstelling.</p>	<p>5 onder a</p>
<p>Leerlingen van 5 t/m 17 jaar</p>	<p>Wanneer er overwegende bedenkingen tegen de richting van het onderwijs zijn binnen redelijke afstand.</p>	<p>De ouders/verzorgers sturen voor de leerplichtige leeftijd van hun kind een specifieke verklaring naar de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar stelt vast of de kennisgeving aan de eisen van de wet voldoet.</p>	<p>De leerling hoeft niet ingeschreven te worden na verleende vrijstelling.</p>	<p>5 onder b</p>
<p>Leerlingen van 5 t/m 17 jaar</p>	<p>Die in Nederland wonen maar een school in het buitenland bezoeken.</p>	<p>De ouders/verzorgers schrijven de leerling in op een school in het buitenland. Het bewijs van inschrijving moet worden overlegd. Tevens moeten ouders aantonen dat de school regelmatig wordt bezocht.</p>	<p>De school schrijft uit na verleende vrijstelling.</p>	<p>5 onder c</p>

Startkwalificatie

RMC wetgeving

De RMC-wetgeving verplicht de gemeenten om jongeren zonder startkwalificatie te volgen tot ze 23 jaar zijn. Gemeenten moeten ervoor zorgen dat jongeren alsnog hun startkwalificatie halen. Ondanks het feit dat de jongere niet meer verplicht is naar school te gaan, is het van belang dat hij zijn opleiding voortzet tot hij (minimaal) het niveau van de startkwalificatie heeft bereikt.

Startkwalificatie

Om te zorgen dat jongeren zoveel mogelijk kansen hebben op de arbeidsmarkt, vindt de overheid het belangrijk dat zij met een startkwalificatie van school komen. Een startkwalificatie is een mbo diploma op niveau 2, 3 of 4 of een havo of vwo-diploma. Een vmbo-diploma geeft weliswaar toegang tot het mbo, maar is géén startkwalificatie. De kwalificatieplicht verplicht alle jongeren tot 18 jaar onderwijs te volgen totdat zij een startkwalificatie hebben behaald.

Kwalificatieplicht

Alle kinderen en jongeren die in Nederland wonen, zijn vanaf hun vijfde jaar leerplichtig: ze moeten dan verplicht naar school. Ze zijn volledig leerplichtig tot en met het schooljaar waarin ze 16 jaar worden. Jongeren zijn kwalificatieplichtig tot hun 18e jaar. Jongeren tussen de 18 en 23 jaar zonder startkwalificatie vallen onder de RMC-wet.

De kwalificatieplicht betekent niet altijd vijf dagen per week in de schoolbanken. Het is ook mogelijk om met combinaties van leren en werken aan de kwalificatieplicht te voldoen, zoals de beroepsbegeleidende leerweg in het mbo. De kwalificatieplicht geldt niet voor jongeren met een getuigschrift van het praktijkonderwijs.

Ook geldt de kwalificatieplicht niet voor jongeren in het speciaal onderwijs die zeer moeilijk leren of meervoudig gehandicapt zijn.

De kwalificatieplicht is geregeld in de Leerplichtwet. Regels voor verlof, vrijstellingen en verzuim zijn voor jongeren tussen 5 en 18 jaar dus ook gelijk. Jongeren tot 23 jaar zonder startkwalificatie die niet meer op school komen, meldt de school als voortijdige schoolverlater (VSV). De leerplichtambtenaar komt vervolgens in actie. Het doel is om elke voortijdige schoolverlater weer terug naar school te krijgen en te zorgen dat hij of zij alsnog een startkwalificatie haalt.

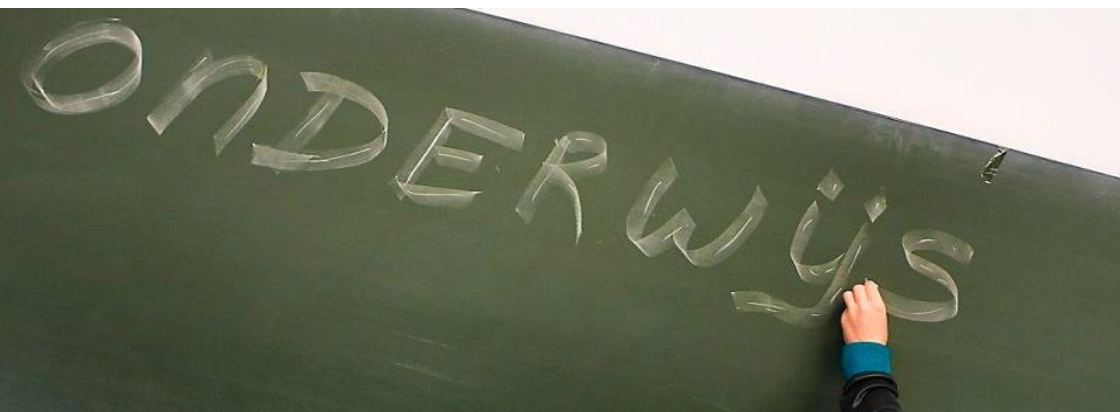
Trajectbegeleider aan zet

In de praktijk wordt een jongere die voortijdig de school dreigt te verlaten (verzuim 18+) of voortijdig van school gaat, benaderd door een trajectbegeleider van het RMC. De trajectbegeleider bekijkt met de jongere wat de mogelijkheden zijn. Ook als er problemen zijn kan de trajectbegeleider helpen. Bijvoorbeeld door te verwijzen naar hulpverlening. Het uiteindelijke doel van de RMC-wet is dat de jongere een opleiding en/of werkplek vindt.

Het schoolverzuim van leerlingen van 12 tot 18 jaar

Volgens de Leerplichtwet moet het verzuim van alle leerlingen tot 18 jaar, die geen startkwalificatie hebben, aan de leerplichtambtenaar gemeld worden. Ook bij absoluut schoolverzuim, leerplichtige jongeren die niet ingeschreven staan op een school, heeft de leerplichtambtenaar conform de Leerplichtwet een taak.

Verzuimloket

Op 1 augustus 2009 is het 'wetsvoorstel Verzuimmelding' in werking getreden. Dit houdt in dat alle scholen in het voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs en volwasseneneducatie verplicht zijn om gebruik te maken van het Digitaal Verzuimloket. Voor meer informatie zie: <https://www.duo.nl/zakelijk/Verzuim/Verzuimloket/verzuimloket.asp> Voor leerplichtigen die ingeschreven staan op een ROC/AOC of vakschool is de Leerplichtwet eveneens van toepassing. Allereerst is er het verzuimbeleid van de school en de begeleiding van de leerling door o.a. interne deskundigen (mentoren/trajectbegeleiders/decanen) en bespreking in het (Flex)ZAT. Maar daarnaast zal de leerplichtambtenaar na ontvangst van de verzuimmelding van de school/instelling onderzoek doen naar de reden van het verzuim. Leerplichtige jongeren die op zoek zijn naar een stageplek, een BBL arbeidsplaats of een arbeidsplaats (jongeren met een vrijstelling voor leerplicht, praktijkschool jongeren, zeer moeilijk lerende jongeren of meervoudig gehandicapten) kunnen terecht bij het RMC.

Het schoolverzuim van boven- leerplichtigen van 18-23 jaar

Het aanpakken van verzuim staat hoog op de regionale agenda. Door effectief te reageren op verzuim en goed samen te werken, kunnen we voortijdige schooluitval voorkomen. Dit begint bij een sluitende aan- en afwezigheidsregistratie. De verzuimregistratie zorgt dat de student in beeld is. Door een jongere op de juiste manier persoonlijk te benaderen, doorbreken we het verzuimpatroon en voorkomen we schooluitval. Samenwerking met peergroepen, ouders en werkgevers past binnen deze aanpak. Om de aanpak efficiënt en effectief vorm te geven, is (sub)regio overstijgende samenwerking nodig.

Wettelijke kader:

1. De MBO's melden alle studenten tot 23 jaar zonder startkwalificatie bij 16 uur ongeoorloofd verzuim in 4 lesweken binnen 5 werkdagen bij DUO. De eerste verzuimmelding krijgt standaard het vinkje: "Actie gewenst? – Nee".
2. De MBO's melden een student die opnieuw 16 uur ongeoorloofd verzuimt in 4 lesweken binnen 5 werkdagen. De tweede melding en latere herhaalmeldingen krijgen het vinkje: "Actie gewenst? – Ja",
3. Wanneer het MBO een interventie (nog) niet op zijn plaats vindt, wordt dit toegelicht via het verzuimloket in het veld: "Toelichting, onder actie gewenst ja/nee".

Adresgegevens

Adresgegevens regio leerplichtambtenaren:

Gemeente Alphen aan den Rijn
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
0172-465510 leerplicht@alphenaandenrijn.nl

Gemeente Bodegraven-Reeuwijk
Gemeente Gouda
Gemeente Krimpenerwaard
Gemeente Waddinxveen
Postbus 1086
2800 BB Gouda
0182-588586 info@leerlingzakenmh.nl

Gemeente Zuidplas
Postbus 100
2910 AC Nieuwerkerk aan den IJssel
0182-330300 leerplicht@zuidplas.nl

Meer informatie:

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vsv
www.rijksoverheid.nl
www.leerplicht.net
www.leerlingzakenmh.nl
www.duo.nl

Afkortingenlijst

BBL	Beroepsbegeleidende leerweg
BOL	Beroepsopleidende leerweg
CWI	Centrum Werk en Inkomen
LPA	Leerplichtambtenaar
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
LPW	Leerplichtwet
OM	Openbaar Ministerie
PV	Proces-verbaal
RMC	Regionale- Meld en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
VT	Veilig Thuis (voorheen AMK)
VSO	Voorgezet Speciaal Onderwijs
WEC	Wet op de Expertisecentra
WPO	Wet primair onderwijs
ZAT	Zorgadviesteam van een school